

חבורה יתרו

לע"נ אבי מורי אהרן בן מרדכי ואימי חומתי סולטנא בת שלמה ואסתר
לעילוי נשמתן של אהרן בן משה ורעייתו פרלה בת עמרם
לע"נ לוי בת סוליקא - לע"נ דוד בן י-הודה - לע"נ מימון בן שמטוב

Est il permis d'utiliser un objet qu'on a l'intention de rendre?

משנה כתובות פרק ז' משנה ח'

היו ביה מומין ועודה בבית אביה, האב צריך להביא ראיה שמשנתארכה נולדו ביה מומין חללו ונסתחפה שדהו. נכנסה לרשות הפעל, הפעל צריך להביא ראיה שעד שלא נתארכה היו ביה מומין אלו והיה מקחו מקח טעות, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, במה דברים אמורים, במומין שבפסטר. אבל במומין שבגלוי, אינו יכול לטען. ואם יש מרחץ באותה העיר, אף מומין שבפסטר אינו יכול לטען, מפני שהוא בודקה בקרובותיו:

בבא מציעא מט:

מתני' האונאה, ארבעה כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע, שתות למקח. עד מתי מותר להחזיר? עד כדי שיראה לתגר או לקרובו. הורה רבי טרפון בלוד: האונאה שמונה כסף מעשרים וארבע כסף לסלע, שליש למקח. ושמוחו תגרי לוד. אמר להם: כל היום מותר לחזור. אמרו לו ינית לנו רבי טרפון במקומינו, וחזרו לדברי חכמים.

בבא מציעא דף נ:

אמר רבא, הלכתא: פחות משתות – נקנה מקח, יותר על שתות – ביטול מקח, שתות – קנה ומחזיר אונאה, וזה וזה – בכדי שיראה לתגר או לקרובו. תניא כוותיה דרבא: אונאה פחות משתות – נקנה מקח. יתר על שתות – בטל מקח. שתות – קנה ומחזיר אונאה, דברי רבי נתן. רבי יהודה הנשיא אומר: יד מוכר על העליונה, רוצה – אומר לו: "תן לי מקחי", או "תן לי מה שאניתני". וזה וזה בכדי שיראה לתגר או לקרובו.

רי"ף

שתות קנה ומחזיר אונאה וזה וזה בכדי שיראה לתגר או לקרובו וכן הלכתא: והיכא דזבין אינש מידי ולאחר זמן איגלי ליה דאית ביה מומא דהוה ביה מעיקרא מקמי דליזבני אית ליה לאהדוריה למריה ולא אמרינן בכי הא הא שהה ליה בכדי שיראה לתגר או לקרובו דלא אמור רבנן הכי אלא גבי אונאה אבל גבי מומין מקח טעות הוא וכל אימת דמיגלי ליה מהדר ליה למריה והכי כתב רבינו האי גאון זצ"ל:

רמב"ם הלכות מכירה פרק ט"ו הל' ג'

וכן המוכר לחברו קרקע או עבד או בהמה או שאר מטלטלין ונמצא במקח מום שלא ידע בו הלוקח. מחזירו אפלו לאחר כמה שנים שזה מקח טעות הוא. והוא שלא ישתמש במקח אחר שידע במום. אבל אם נשתמש בו אחר שראה המום הרי זה מחל ואינו יכול להחזיר:

שולחן ערוך חושן משפט ס' רל"ב ס' ג'

המוכר דבר במדה ובמשקל וטעה או שטעה במנין המעות ומוכר דבר ונמצא בו מום...

המוכר לחבירו קרקע או עבד או בהמה או שאר מטלטלין ונמצא במקח מום שלא ידע בו הלוקח מחזירו אפי' לאחר כמה שנים שזה מקח טעות הוא והוא שלא ישתמש במקח אחר שידע במום אבל אם נשתמש בו אחר שראה המום ה"ז מחל ואינו יכול להחזיר: